9e JAARGe. № 27.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
" Java. " do. " 30.– " do. " 15.–
" Buitenb. " do. " 36.– " do. " 18.–
" Europa. " do. " 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 1 FEBRUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den 2den Februarij a. s.
des morgens ten 9 ure,

zal ten overstaan van den Havenmeester alhier, op eene door hem aantewijzen plaats en onder nadere Gouvernements goedkeuring, publiek worden verkocht de wegens ouderdom, voor de dienst afgekeurde Gouvernements schoener *ANADIJOMENE*, met deszelfs tuig en onbruikbaren inventaris.

SOERABAYA, *Namens den Resident,*
26 *Januarij* 1861. *De Secretaris,*
(175) CH. TROMP.

BEKENDMAKING.

De verkoop op Zaturdag den 2den Februarij a. s. van de schoener *Anadijomene* zal plaats hebben op het bassin van het **Marine Etablissement** alhier.

SOERABAYA, Namens den Resident,
den 30 *Januarij* 1861. *De Secretaris,*
(192) Ch. TROMP.

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den 9den Februarij a. s.
zal ten bureele van den Resident van *Soerabaija*,

EENE HERUITBESTEDING,

worden gehouden voor het transport van zout naar de Noordkust van *Java*.

De voorwaarden liggen- met uitzondering van zon- en feestdagen- ter inzage voor belanghebbenden op gemeld bureau; wordende voor zoo veel noodig opgemerkt dat de in de vorige voorwaarden bekend gestelde termijnen van aanvoer, met eene maand zijn verlengd geworden.

Soerabaya, Namens den Resident,
28 *Januarij* 1861. *De Secretaris,*
(184) CH. TROMP.

BEKENDMAKING.

Op Woensdag den 13den Februarij a. s.
zal ten bureele van den Resident van *Soerabaija*,

EENE UITBESTEDING,

worden gehouden voor den **Overvoer van zout** naar de Buitenbezittingen.

De voorwaarden liggen – met uitzondering van zon– en feestdagen– ter inzage voor belanghebbenden op gemeld bureau.

Soerabaya, Namens den Resident,
23 *Januarij* 1861. *De Secretaris,*
(162) Ch. TROMP.

VEILING VAN DOORGEKAPT KOPERGELD.

De Resident van Soerabaya maakt bekend dat op **Vrijdag den 15den Februarij aanstaande** bij 's lands pakhuizen te Soerabaya, in het openbaar zullen worden verkocht.

400,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De VERKOOP zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van 16 dezer No. 5.

SOERABAYA, *Namens den Resident,*
23 *Januarij* 1861. *De Secretaris,*
(170) CH. TROMP.

(*Voor het land.*) Op Dingsdag den 12 Februarij eerstkomende des morgens ten 9 ure, zal door den ondergeteekende ten zijnen bureele, gelegen aan de *Krambangan*, publiek worden

UITBESTEED

de levering van KALK bij de geniewerken te *Soerabaya Simpang* en *fort Erfprins* in 1861 benoodigd.

De voorwaarden liggen ter lezing van belanghebbenden op genoemd bureau, alwaar tevens nadere inlichtingen kunnen worden bekomen.

SOERABAYA, *den* 22 *Januarij* 1861.
(144) *De Luitenant Kolonel*
Onderdirecteur der genie,
J. C. R. STEINMETZ.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 4den Februarij 1861.

Voor het policie kantoor alhier van diverse aangehaalde en verbeurd verklaarde goederen.

Op Dingsdag den 5den Februarij 1861.

Te Kalimaas nabij de kampong Bandaran, van eene partij balken en doodkisten planken van de firma *B. Kopersmit & Co.*

Op Woensdag den 6den Februarij 1861.

Bij den heer *H. Cramer* in de 1e Kalisosok van diverse goederen en houtwerken.

Op Donderdag den 7den Februarij 1861.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen *The keh* in de Maleische kamp van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 8sten Februarij 1861.

In de kampong Gilie ten huize van den javaan *Pa Latipa* van diverse goederen. (189)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

J. H. VAN DER SCHALK
en
A. LINCKLAEN WESTENBERG.

Soerabaya, 30 *Januarij* 1861. (194)

De geannonceerde

HOUTVENDUTIE

te Sidho-Ardjo.

nabij de sluis van Melirip

ZAL ALSNU

PLAATS HEBBEN

op ZATURDAG den 2den FEBRUARIJ.

(122) B. J. VAN ECK & CO. qq.

Besook harie Rebo die moeka tangal 6 Februarij 1861,

ADA LELANG

die Kalie Sossok No. 1

roemanja toean

CRAMER.

Joeal BALOK JATIE, PAPAN SONNO-KEMBANG, KAIJOE NANGKA, BOUT TEMBAGA MERA, en ada barang barang lain lagie. (193)

VEEL BELOVENDE TEEKENEN IN OOSTENRIJK.

Het is eene groote vergissing wanneer men vooronderstelt dat er in Engeland eenig gevoel van animositeit jegens Oostenrijk bestaat. De staatkunde en instellingen van Oostenrijk maar niet het keizerrijk zelf worden veroordeeld. Oostenrijk heeft zich in Engeland daardoor impopulair gemaakt, dat het zijn bestaan in de waagschaal stelt, door zijne inwendige politiek welke de provincien steeds in eenen staat van spanning doet verkeeren, en door zijne buitenlandsche politiek welke onbestaanbaar is voor den vrede en de vrijheid van Italie. Alleen voor Hongarije en Venetie kunnen wij Oostenrijks beste vrienden zijn. Dat het regtvaardig zij, hopelooze plannen betrekkelijk zijn buitenlandsch grondgebied opgeve, wijzelijk beruste in daadzaken en hunne onvermijdelijke gevolgen, en zelf nu nog, niettegenstaande het elfde uur reeds heeft geslagen, kan het zich nog van ondergang redden en te gelijker tijd de vriendschap en goede opinie terugwinnen van Europa. Het belang van Engeland brengt mede dat Oostenrijk sterk, niet zwak is, laat staan dat het keizerrijk valt. Was het tegenovergestelde waar, wij zouden het den raad niet geven om de volkstoegenegenheid terugtewinnen door hunne regtmatige verzoeken intewilligen; in dat geval zou het ons even veel genoegen doen als wij het thans met leede oogen aanzien, dat Oostenrijk zijne finantien uitput om eene provincie te behouden, welke niet zooals Hongarije door afstand verkregen is. De teekenen van verbetering, welke in den laatsten tijd door het gouvernement zijn getoond, hebben in Europa algemeene toejuiching verworven. De oogen der oostenrijksche staatslieden schijnen eindelijk te zijn geopend. Het dalen der finantien hebben hen het gevaar doen zien wat den staat bedreigt, en voor het minst moet erkend worden dat zij den regten weg zijn ingeslagen, die tot herstel leidt. Het is een groot punt, te zien dat het despotisme genoodzaakt is om zijn heil bij de onderdanen te zoeken. Het volk wint daarbij niet alleen de inwilliging zijner wenschen, maar verkrijgt ook tevens de achting van zijne bewindslieden, waarna de publieke opinie eene erkende magt begint te worden. Wij zien daarvan in het tegenwoordige oogenblik een voorbeeld te Weenen, wat met regt hoop op betere dingen geeft. De oostenrijksche pers heeft thans eene vrijheid van discussie, welke meer waard is dan al de voorgestelde wetsveranderingen. De verlegenheid waarin een gouvernement verkeert is steeds het ware middel geweest om volksregten te doen erkennen, wij zien daarvan in Oostenrijk de eerste vruchten. Het eerste gebruik wat het oostenrijksche publiek heeft gemaakt van zijne vrijheid van spreken was eene remonstratie met betrekking tot Venetie. Twee Weener bladen hebben zich over deze kwestie met zooveel vrijheid uitgelaten als vroeger strafbaar zou zijn geweest. Beiden verklaren zij dat het oostenrijksche gouvernement onvoorzigtig handelt met nog langer te blijven volharden in zijne aangenomen houding tegenover Sardinie, of om nog langer de oogen te sluiten voor de nieuwe magt die in Italie is opgekomen. In opene taal waarschuwen zij de regering om wat gebeurd is nategaan en om eene keus te doen tusschen de redding van het keizerrijk of zijnen val. De *Press* maakt met betrekking daartoe de volgende verstandige opmerking: —

De nieuwe italiaansche mogendheid heeft groote hulpmiddelen en moge zij ook niet sterk genoeg zijn om Oostenrijk het hoofd te kunnen bieden, zij is magtig genoeg om het keizerrijk te dwingen van zijne oorlogzuchtige houding, die het rijk uitput, te laten varen. Het voortduren van een gevaar ontzenuwt de sterkte van het land, verschuift de oplossing der finantiele kwestien en veroordeelt Oostenrijk tot een eeuwig waken. Het zwaard alleen kan hem het bezit van Venetie niet waarborgen en zooals de zaken nu nog staan kan de kwestie met geene mogelijkheid worden uit den weg geruimd. Tusschen Novara en Solferino zijn tien jaren heengevlooden; tusschen een eerste en tweede aanval op Venetie zal waarschijnlijk niet één jaar verloopen. Wat bij eene eerste poging zal zijn mislukt zal voor eene tweede en derde maal worden beproefd.

De zaak kon niet beter worden behandeld, en alhoewel het artikel niet zoover gaat om het gouvernement aanteraden van in eene schikking met het kabinet te Turijn te treden. wordt daarop toch genoegzaam gedoeld, aangenomen dat dit doel te bereiken is zonder de waardigheid van Oostenrijk te krenken of den vrede te storen. Blijkbaar vreest men den oorlog en de bedoeling van den schrijver is klaarblijkelijk deze, dat wanneer Oostenrijk in zijnen tegenwoordigen toestand oorlog wilde voeren voor het behoud van Venetie, dit in elk geval tot zijn nadeel zou uitloopen. Bij de staatsbalans is Italie gerezen en Oostenrijk gedaald; Italie is jong, levendig en veerkrachtig, Oostenrijk is uitgeput en verlamd. Italie zal met énergie en kracht voor zijne nieuw geboren onafhankelijkheid strijden, dewijl niet één onderdaan van Oostenrijk of een enkel soldaat uit het leger op dat terrein den minsten ijver zal toonen. Dit alles weet Europa sedert lang en met zelfvoldoening mogen wij zeggen dat ook thans te Weenen hetzelfde wordt ingezien en ook tevens de moed en vrijheid bestaat om dit te bespreken. Het is opmerkelijk dat de schrijver van het bedoelde artikel in de *Press* niet veel vertrouwen stelt in den onmiddellijken uitslag van eene gewapende oneenigheid op het schiereiland. Hij schrijft als iemand die de gebeurtenissen juist inziet, zoowel die, waardoor zijn eigen vaderland vernederd is, als die waardoor Italie eenen grooten naam en veel magt heeft verkregen. Oostenrijk en Italie verkeeren in eene positie, welke eischt dat zij onderling den vrede bewaren; doch wanneer Venetie blijft zooals het is, kan die vrede nimmer van duurzame beteekenis worden geacht. Oostenrijk heeft misschien nog maar over eenen korten tijd te beschikken tot het nemen van een besluit, van hetwelk zijn bestaan als Europesche mogendheid afhangt. Wij zullen hopen dat die tijd goed zal worden besteed.

(*Examiner*).

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK

van het stoomschip

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

van hier naar SINGAPORE via SAMARANG en BATAVIA is voorloopig bepaald op den 8sten Februarij.

De Agenten,

(190) **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

Wordt aangeboden

voor de reis naar *Europa*

een bekwamen scheepstimmerman

afkomstig van het Nederl. schip *HELMERS.*

Adres bij

(198) **E. TEN BRINCK & CO.**

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. H. DE VOOGT en familie, gemagtigden **SCHIMMELPENNINCK & Co.** (196)

ZITDAGEN DER SPAARBANK

in de maand Februarij

op den 5den en 19den.

(199)

De ondergeteekende, in de helft dezer maand naar *Europa* vertrekkende, verzoekt een ieder die iets van hem te vorderen heeft, voor dien tijd hunne rekeningen intedienen bij de Heeren B. J. VAN ECK & Co.

Soerabaya, **H. G. BOEKHOLDT.**

1 *Februarij* 1861. (200)

☞ Een JONG MENSCH, Nederlander van geboorte, bekend met de inlandsche talen, sedert ruim vier jaren op een SUIKER- en TABAKS ETABLISSEMENT werkzaam, en van goede getuigschriften voorzien, wenscht om redenen van gezondheid gaarne eene zelfde plaatsing zoo mogelijk in Java's Oosthoek.

Adres Letter **B** bij de uitgevers van dit blad.

(116)

HOUDERS

VAN COGNOSSEMENTEN.

Over G ◇ B P	969/76			
	991/7	15	kisten	**koopmanschappen.**
L A	1684/8	5	„	id.
H		5	„	**zeep**

aangebragt van Liverpool per Eng. schip *T. D. Marschall*, kapitein **W. CRAIGIE,** worden verzocht zich zoo spoedig mogelijk bekend te stellen bij de

Agenten,

(191) **J. F. VAN LEEUWEN & CO.**

50 balen

JAVA TABAKS BLADEN

liggende te **GRISSEE.**

Bevraagbaar bij

(197) **VAN ROIJEN.**

VESTZAK-ALMANAKKEN

voor 1861 ad *ƒ* 2,50.

bij

(74) **LE ROY & CO.**

MACHINERIEN,

ALHIER AANGEKOMEN.

Een buitengewoon krachtige **SUIKERMOLEN** met Waterwiel-as en Gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.

STOOM SUIKERMOLENS met Stoomtoestellen-, Ketels- en toebehooren compleet; de Molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met Vlampijpen, de Cylinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen Sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

CYLINDERS van 48 × 24 duim dimensie voor Suikermolen compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid **SUIKERPANNEN** van de volgende dimensien:

96 duim	× 33 duim
92 „	× 31 „
88 „	× 25 „
84 „	× 27 „
80 „	× 25 „

THANS OP REIS UIT ENGELAND.

Een buitengewone groote **SUIKERMOLEN,** expresselijk voor Java vervaardigd met Waterwiel van gesalgen ijzer en Gearing compleet. Cylinders van 42 duim lengte bij 22 duim diameter; het Waterwiel 25 Eng. voet diameter bij 6 Eng. voet breedte.

Een kleine **STOOMMOLEN,** met compleete **VALVES,** volgens de Gouvernementsbepalingen en patent zelfwerkende Stoomaanduiding; Cylinders 24 duim lengte bij 13 duim diameter; de Stoomketel 2¼ Eng. voet diameter bij 24½ voet lengte. De Cylinder van het toestel 7 duim diameter met 18 duim slag.

Eene hoeveelheid TJENG BAKKEN.

De teekeningen van de bovengenoemde machinerien zijn te bezigtigen bij

MAC MILLAN MARTEN & CO.

AGENTEN VOOR

(27) **R. W. THOMSON.**

PAS ONTVANGEN.

HEEREN-

EN

KINDEROVERSCHOENEN

bij

(40) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Zijn oneindig veel waard voor vreemdelingen uit het zuiden of westen. Het zijn behoedmiddelen tegen de verwoestende aanvallen van koorts, zoowel heete als koude, en andere besmettelijke ziekten, die in waterachtige landen somtijds heerschen.

Zij zullen volmaakt de symptomen er van ontwortelen door de verborgen oorzaak te verwijderen, dewijl het wel bekend is aan de inwoners van Londen en de omstreken, dat de pillen onmiddelijk ieder symptoom van gal verwijderen en veerkracht en sterkte aan de maagorganen geven.

Ad. *ƒ* **1,—** *ƒ* **3,—** en *ƒ* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(67) **LE ROY & CO.**

MET TOESTEMMING VAN DEN HEER RESIDENT.

Cirque Olympique de Paris.

Onder Directie van den heer H. OLIVIER.

Op Vrijdag den 1sten Februarij,

Dingsdag avond zal de laatste voorstelling plaats hebben.

1ste rang	*ƒ*	4.—
2de „	„	2.50
Officieren tot en met den rang van kapitein	„	2.—
Onderofficieren	„	1.—
Korporaals en flankeurs	„	0.50
Inlanders	„	0.50

(195)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 1sten Februarij 1861.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned schip *Wilhelmina Helena*, de heer W. S. de Vos en echtgenoote.

Dezen morgen had eene groote parade plaats, gekommandeerd door den majoor der infanterie Amiot, ter uitreiking der decoratien voor de Bonische expeditien, aan deelgeregtigden voor zooveel hier op dit oogenblik in garnizoen.

De plegtige terhandstelling had plaats door den Luitenant kolonel der artillerie G. J. M. baron van Reede van Oudtshoorn aan:

den kapitein der infanterie C. L. Schröder.
„ ridmeester der O. I. kavallerie W. W. A. Roijen.
„ kapitein der genie en sappeurs J. P. Ermeling.
„ majoor der infanterie J. C. Termijtelen.
„ kapitein der genie en sappeurs M. A. van Walcheren.
„ hoornblazer van het 14de bataillon C. J. Bach.
„ sergeant der artillerie O. de Vries.

welke allen benoemd zijn tot ridders der Militaire Willems orde 4de klasse, terwijl aan een dertiental amboneesche en inlandsche onderofficieren en manschappen, de bronzen medaille voor moed en trouw is geschonken.

— Gedurende de maand Januarij is in de spaarbank ingelegd .... *ƒ* 13158.00
en terug genomen .... „ 855.00

Het totaal der op ult°. Januarij aanwezige inlagen is .... *ƒ* 100730:90

— Men schrijft ons van *Jopara:*

Zekere mejufvrouw N., overland reizende van Soerabaija naar Samarang, nam te Pattie haren intrek bij den wedhono en verzocht dit inlandsch hoofd om haar aan transportmiddelen te helpen voor der doorreis naar Samarang, doch zij zeide daarvoor geen geld over te hebben.

De wedhono heeft toen om van haar verlost te zijn, een karretje ter harer dienste gehuurd en eenig geld voorgeschoten, onder voorwaarde, dat zij het rijtuig slechts zou mogen gebruiken tot op de grens van Pattie en Koedoes, van waar de karvoerder het karretje zoude moeten terug brengen naar Pattie, terwijl mejufvrouw N., zich alsdan van een ander transportmiddel zoude voorzien. (*) Na eenige dagen kwaam de karvoerder echter zonder het voertuig terug met de boodschap dat de njonja hem mishandeld en genoodzaakt had te voet terug te keeren, terwijl zij het karretje voor zich behield om daarmede de reis voort te zetten.— Meer dan eene maand is thans reeds verloopen zonder dat men iets hoort van de Njonja of van het karretje.— Het ziet er treurig uit, wanneer de inlandsche hoofden op dergelijke wijze worden ontmoedigd en afgeschrikt om hulp aan reizigers te verleenen.

(*) Itoe wedono ada banjak kasian soenggoeh sama itoe njon'a.

Noot des zetters.

Men klaagt hier algemeen over gebrek aan regen en water voor de rijstvelden, zoodat men van den aanstaanden rijstoogst niet veel verwachting koestert, terwijl de rijst, hier gewoonlijk kostende *ƒ* 3 of *ƒ* 4, thans per pikol voor *ƒ* 8½ wordt verkocht. — Het plegen van diefstallen is aan de orde van den dag en wordt aan de tegenwoordige duurte der rijst toegeschreven, waarvan de marktprijs van dag tot dag hooger stijgt.

Ook in deze en andere residentien is het gebrek aan regen groot, en worden de sawah's bedreigd.— Mogten derhalve overal doeltreffende maatregelen worden genomen, die meer zullen helpen dan het prevelen van gebeden der Mohammedaansche priesters om regen.

NEDERLAND.

— Men schrijft van de Kaap de Goede Hoop, dd. 22 Oct., het volgende:

De afscheiding tusschen de twee provincien is een denkbeeld, dat reeds langen tijd in de Oostelijke provincie veel voorstanders heeft gehad. Reeds vóór dat wij vertegenwoordigende instellingen bekomen hadden was er dikwijls op aangedrongen; en in het parlement kwam de zaak geregeld elk jaar voor, om even geregeld door gebrek aan eendragt onder de Oostelijke leden te mislukken. Thans is intusschen de zaak der afscheiding in de Oostelijke provincie op eene wijze aangevat, die zeer duidelijk schijnt te toonen dat het er ernst mede begint te worden.

De redenen, die men ten gunste van afscheiding plagt bij te brengen, waren vooreerst de moeijelijkheid voor de regering, om de grenszaken te behartigen, als zij haar verblijf aan het andere uiteinde der kolonie hield, en voor de vertegenwoordigers der oostelijke provincie, om elk jaar naar de Kaapstad te komen; en ten tweede het voortrekken van de westelijke boven de oostelijke provincie, waar het „Kaapstadsche" Parlement zich aan schuldig maakte. Thans is het voornamelijk het laatste punt waar men zich op grondt; en de feiten waar men het uit wil bewijzen, zijn voornamelijk het gevaar, dat de oostelijke provincie geloopen heeft, om door eene belasting op den uitvoer van wol gedrukt te worden, en het ondernemen der werken aan den zeebreker aan Tafelbaai door de regering.

Men is thans druk bezig met vergaderingen ten gunste der afscheiding te houden, en eene geregelde vereeniging tot bevordering der afscheiding, tot stand te brengen. De eerste dier vergaderingen is onlangs te Port Elizabeth gehouden. In die stad hadden vroeger slechts enkele bewoners zich zeer voor de afscheiding beijverd, doch thans was de oproeping tot de vergadering door 144 ingezetenen van alle standen, en waaronder men de invloedrijkste lieden der stad telde, onderteekend, en de besluiten tot het aandringen op afscheiding en het oprigten van het afscheidings-verbond, werd door eene zeer talrijke vergadering goedgekeurd, zonder eenige tegenspraak behalve van een enkel der aanwezigen. Omstreeks denzelfden tijd werd er eene dergelijke vergadering te Somerset gehouden, waar zich dezelfde geest openbaarde; te Grahamstad, vroeger steeds het middelpunt der beweging voor de afscheiding, stond verleden week eene vergadering met hetzelfde doel gehouden te worden, waartoe een nog veel grooter aantal ingezetenen eene oproeping gedaan hadden; en, wat vooral belangrijk is, het schijnt te blijken dat de bevolking ten platten lande, zoo engelsch als hollandsch, althans in de districten Somerset en Cradock, zonder onderscheid voor de afscheiding is. Hoe men te Graff-Reinet gestemd is, daar blijkt nog niets van.

Zal de afscheiding eene belangrijke verandering in den staatkundigen toestand van Zuid-Afrika maken, zoo de bemoeijingen ten haren voordeele bewerken, dat zij in de volgende parlementszitting er door komt; eene andere wijziging is welligt nog nader ophanden. Wij hebben vroeger gemeld, dat Britsch Kafferland misschien tot eene afzonderlijke kolonie zal verheven worden, en dat Sir G. Grey weldra naar de grenzen zou vertrekken, onder anderen ook om hiertoe de noodige maatregelen te nemen. Het plan, waar wij toen tevens melding van maakten, dat eenige gedeelten van de

kolonie aan Kafferland zouden getrokken worden, schijnt in de laatste dagen, nu er zooveel over afscheiding voorvalt, meer of min op den achtergrond te zijn geraakt, ofschoon er nu en dan in de dagbladen nog van gerept wordt. Doch daarentegen wordt er thans meer en meer van eene uitbreiding van Britsch Kafferland ten N. O. en Natal ten Z. W. gesproken, waarbij onafhankelijk Kafferland, het vruchtbare gebied, dat beide kolonien scheidt, tusschen haar verdeeld zal worden. De rivier Umtate zou dan de grens uitmaken. Tevens zou Natal dan ook eene vergrooting ten Noorden ondergaan. In Natal schijnt men met dit plan zeer ingenomen.

Nu wij eens over de wijzigingen handelen, die de kaart van Zuid-Afrika waarschijnlijk zal ondergaan, willen wij tevens van eene wijziging spreken, die men eenigen tijd geleden voor vrij waarschijnlijk hield, maar waartoe thans geene kans meer schijnt te bestaan. Wij bedoelen de vereeniging van den vrijstaat met de Z.-A. republiek. Toen wij ons laatste berigt schreven was president Pretorius van Bloemfontein naar de Z.-A. republiek vertrokken, om aldaar op 10 September eene zitting van den volksraad te Pretoria bij te wonen, waar tevens eene deputatie uit den volksraad van den vrijstaat zou verschijnen, om een voorstel over de vereeniging te doen. Te Potchefstroom, den vorigen zetel des bewinds, werd de heer Pretorius met veel geestdrift ontvangen, en een aanzienlijk aantal der bewoners vergezelden hem naar Pretoria. De aldaar vergaderde volksraad had reeds dadelijk na zijn vertrek naar den vrijstaat en zijne eedsaflegging als president van den vrijstaat eene vijandige houding tegen hem aangenomen, door een besluit te nemen, waarbij hem, ofschoon het door hem aangevraagde verlof reeds met 1 September uit zou zijn, alle bemoeijingen met de staatkundige aangelegenheden der republiek verboden werden, totdat hij aan den volksraad verantwoording van zijn gehouden gedrag had gedaan. Te Pretoria met een gevolg van een paar honderd man gekomen, zond hij dadelijk een brief aan den volksraad, waarin hij om eene verklaring vroeg van de hem aangedane behandeling. Het antwoord kwam daarop neder dat men grondwettig had behandeld, en dat de verantwoording, die men van den heer Pretorius verlangde, eigenlijk alleen uit het antwoord op de vraag bestond of hij al of niet gezind was zijn post weder te aanvaarden. Om de strekking dezer vraag te vatten, moet men weten dat een artikel van de grondwet der Z. A. republiek bepaalt, dat de president der republiek geen ander bedrijf mag uitoefenen, en niet zonder verlof van den volksraad het gebied der republiek mag verlaten. Volgens de verklaring van staatsprocureur Proes, die in deze zaak de partij van den volksraad schijnt gekozen te hebben, had de heer Pretorius door het aanvaarden van het ambt van president van den vrijstaat dit artikel niet overtreden; want verlof hebbende om het land te verlaten was hij van alle grondwettige verpligtingen voor een tijd lang ontslagen, en gingen al die verpligtingen op den waarnemenden president over. Doch nu werd er gevraagd of hij zijn ambt weder dacht te aanvaarden; en had de heer Pretorius dit met ja beantwoord, dan stond het den volksraad vrij om hem geen verlof meer te verleenen, en hem dus het vervullen zijner pligten als president van den vrijstaat te beletten. Hij besloot dus zijn ambt neder te leggen; en de volksraad stelde dadelijk kom-gen. Schoeman, en die anders voor het oogenblik persoonlijk met Pretorius op goeden voet schijnt te staan, als waarnemend president aan. De deputatie uit den vrijstaat heeft besloten hem te ontvangen; maar ofschoon het nog niet bekend is hoe er met hem onderhandeld is blijkt het toch reeds duidelijk uit het gebeurde met Pretorius, dat de volksraad tegen de vereeniging tusschen de twee staten is en zal tegenwerken. Trouwens, Pretorius moet zelf grond hebben, dat hij niet geloofde dat het er reeds tijd voor was. Het eenige wat welligt nog de zaak der vereeniging de zege zou kunnen verschaffen, zou eene herkiezing van Pretorius als president zijn; want dit zou onder de bestaande omstandigheden vrij duidelijk bewijzen, dat de meerderheid der bewoners van de republiek voor vereeniging is. Geschiedt dit niet, dan vervalt niet allen alle kans tot vereeniging, hetgeen welligt op zich zelf geen kwaad zou kunnen, maar verliest Pretorius veel van zijn invloed in den vrijstaat, dien hij juist daaraan voornamelijk verschuldigd is, dat hij aan het hoofd der Z. A. republiek staat.

Men schijnt nog al goeden moed op het wolsaizoen te hebben. Aan de wijnstokken, die op eenige plaatsen buitendien ook door nachtvorst geleden hebben, heeft zich weder oidium vertoond, doch slechts in geringen graad, en eenige onzer voornaamste wijnboeren zijn thans druk aan het zwavelen der druiven, een voorbeeld dat men hoopt algemeen te zullen zien navolgen.

Omtrent de openbare werken alhier is nog al het een en ander te melden. Aan den spoorweg wordt in den laatsten tijd drukker gewerkt dan vroeger en binnen weinige dagen hoopt men een locomotief op den weg te zien loopen. De linie tusschen de Kaapstad en Stellenbosch zal, naar men verneemt, volgens eene schikking tusschen de maatschappij en de aannemers, stellig in of voor April, die tusschen Stellenbosch en Wellington in of voor Oct. 1861 geopend worden.

Uit de aan deze kolonie grenzende streken is weinig te vermelden, behalve hetgeen wij reeds hebben medegedeeld. Het nieuws uit den vrijstaat is in den laatsten tijd uiterst onbelangrijk geweest en van Natal en Kafferland mag men hetzelfde zeggen. Omtrent de Z. A. republiek vindt men nog al het een en ander in de aanspraak, waarmede de waarnemende president dier republiek, de heer Grobler, onlangs de zitting van den volksraad geopend heeft. Onder anderen meldt hij, dat de woltcelt er in den laatsten tijd zeer is toegenomen, en dat de betrekkingen tusschen de republiek en de aangrenzende stammen niets te wenschen overlaten; terwijl het een verblijdend verschijnsel is, dat de boeren zelve thans aanvrage gaan doen om het plaatsen van zendelingen, onder de in hunne streken woonachtige Kaffers. De erkentenis, dat de Duitsche zendelingen, sedert eenigen tijd bij enkele Kaffers-opperhoofden geplaatst, veel hebben bijgedragen om eene goede verstandhouding tusschen die opperhoofden en de republiek te bewerken, heeft de regering ook thans genoopt om weder twee dier zendelingen zich in het district Lijdenberg te laten vestigen.

Na 1 Jan. 1861 zoude het gebruik van hollandsche gewigten en maten afgeschaft zijn.

ENGELAND.

— Bij haar vertrek naar Perth ontwaarde de keizerin der franschen aan het spoorwegstation een zeer ziekelijk soldaat, die verscheiden decoratien droeg. Door nieuwsgierigheid wegens zijne gebrekkigheid gedreven stopte zij hem eene gift in de hand, waarop een harer geleiders de onvoegzaamheid had H. M. te doen opmerken, dat zij haar geschenk had besteed aan iemand, die tegen hare landgenooten bij Waterloo had gestreden. In dat geval, hernam de keizerin, is hij te meer bewondering waardig, want hij had met een dapperen vijand te doen.

— Wijlen sir Ch. Napier heeft in der tijd beweerd, dat de stoomblokschepen *Edinburgh*, *Hastings*, *Blenheim* en anderen ondienstig waren als oorlogschepen. Men wilde toenmaals geen geloof daaraan hechten, doch thans is, naar men verneemt, bij de admiraliteit het plan in overweging, om die schepen van een ijzeren bekleedsel te voorzien.

— Volgens sommige berigten uit New-York heeft de separatistische beweging in de zuidelijke staten niet die uitgebreidheid gekregen als men aanvankelijk dacht. Nogtans meldt de *New-York Herald*, dat een aantal invloedrijke personen uit Zuid-Carolina, Georgia, Alabama, Florida en Mississippi te Charleston eene bijeenkomst gehouden en eene lijst opgemaakt hebben van de grieven van het zuiden tegen het noorden. Ook zouden zij eene verklaring tot afscheiding van het noorden opgesteld en besloten hebben een afgevaardigde naar Parijs te zenden, die belast zoude zijn de fransche regering te verzoeken de onafhankelijkheid der separatistische staten te erkennen, die van hunne zijde de havens, waarover men te beschikken had, vrij zouden verklaren. Hierbij valt echter op te merken, dat deze besluiten uitgaan van eene vergadering, welke geen officieel karakter bezit.

— In den *Morning-Post* leest men de volgende bijzonderheden betreffende het bezoek van de keizerin der Franschen te Windsor: De keizerin Eugenie is gisteren namiddag te Windsor aangekomen met een extratrein van den Great-Western spoorweg om een bezoek af te leggen bij de koningin en den prins-gemaal. Overeenkomstig het door de keizerin uitgedrukte verlangen, dat haar bezoek strengelijk als een particulier bezoek zou worden beschouwd, was er geene eerewacht aanwezig, en zelfs het uur, waarop H. M. verwacht kon worden, werd aan de hofbeambten ter naauwernood een uur vóór hare komst medegedeeld; dien ten gevolge bevond zich geene groote menigte aan het station. De prins-gemaal, vergezeld van lord Charles Fitzroy en den majoor Du Plat, begaven zich ten een ure naar het station en wachtten er de komst van de keizerin in den koninklijken salon af. De keizerin arriveerde ten een ure tien minuten onder het gelui der klokken. De prins-gemaal ging haar te gemoet en drukte haar hartelijk de hand toen zij het rijtuig verliet. H. M. nam den arm des prinsen en na den salon te zijn doorgegaan, nam zij plaats in een der hofrijtuigen en vertrok met den prins-gemaal naar het paleis van Windsor, twee andere rijtuigen volgden met de personen van haar gevolg. Langs den geheelen weg van het station tot aan het kasteel werd de keizerin met luide toejuichingen door de menigte begroet; H. M. ontving de keizerin aan den ingang van het paleis in bijzijn van prinses Alice, prins Alfred, de ministers Palmerston en Newcastle, den hertog van Cambridge, en vele anders hooge personen. Na het dejeuner, nam de keizerin afscheid van de koningin. Ten drie ure tien minuten bevond zij zich weder aan het station, waar zij, na aan den arm van den prins-gemaal den koninklijken salon te zijn gepasseerd, plaats nam in een der rijtuigen van den trein. H. M. scheen eene goede gezondheid te genieten, doch in geene opgeruimde stemming te verkeeren; zij boog met een beminnenswaardigen glimlach, hoewel iets droefgeestig, op eene minzame wijze voor het publiek, op het oogenblik dat de trein langzaam het station verliet.

FRANKRIJK.

— De godsdienstige kwestie schijnt hoe langer zoo meer met de politiek vereenzelvigd te worden. De keizer wil evenwel niet door zulke stoute middelen, als in de brochure *Paus en keizer* worden voorgesteld, tot eene scheuring komen, maar liever daartoe een anderen weg inslaan. Er wordt reeds een ontwerp gereed gemaakt, hetwelk ten doel heeft, om de geheele geestelijkheid afhankelijk te maken van het gouvernement en alzoo de geestelijken tot ambtenaren te herscheppen. De onzekere inkomsten van de priesters zullen dan worden vervangen door een vast tractement, terwijl zij allen den eed van gehoorzaamheid aan de regering zullen moeten afleggen. Daar in Frankrijk ongeveer 50,000 geestelijken zijn, zal daarvoor nog al een aanzienlijk bedrag op de staatsbegrooting moeten worden uitgetrokken, maar dit zal, volgens het ontwerp, gevonden worden in eene nieuwe belasting.

— In sommige diplomatieke kringen wordt op nieuw van een congres gesproken, en zelfs de loop der onderhandelingen daartoe medegedeeld. Men zegt namelijk, dat sommige mogendheden begrijpen, dat de Oostersche kwestie niet kan worden behandeld, dan na het afdoen van die van Italie en dien ten gevolge een congres verlangen. Daarin zien zij tevens het middel om den oorlog in de aanstaande lente te voorkomen en Oostenrijk te bewegen belangrijke veranderingen in den toestand van Venetie te brengen. Zij beweren, dat de reeds verleende concessien bewijzen, dat het hof van Weenen misschien zou zijn over te halen, om een geheel autonomisch bestuur aan zijne bezittingen in Italie te schenken.

— Op de meest stellige wijze wordt verzekerd, dat de regering, niettegenstaande de fransche troepen langer in Syrie verblijf zullen houden dan bij het protocol is bepaald, er volstrekt niet aan denkt om eenige wijziging in hunne getalsterkte te brengen.

— Men verzekert, dat de heer Forcade zijn rapport omtrent de afschaffing der octrois binnen eenige dagen geheel zal hebben afgewerkt en het aledan aan den Keizer zal aanbieden. Men zegt, dat de conclusie daarheen strekt, dat die afschaffing aan zoovele bezwaren is verbonden, dat de minister geene mogelijkheid ziet daartoe over te gaan, tenzij de regering besluite eene aanzienlijke leening uit te schrijven, en verscheiden wijzigingen in het belastingstelsel te brengen. Daarbij verneemt men, dat de heer Haussmann besloten heeft op nieuw zijn ontslag aan te vragen, indien tot die afschaffing mogt worden besloten.

— De poolsche uitgewekene Miroslawsky, die zich volgens de jongste berigten, te Napels bevond en langen tijd alhier verblijf hield, heeft aan een zijner vrienden geschreven, dat zijn plan tot het oprigten van een poolsch legioen volkomen gelukt en Europa weldra de bewijzen van dapperheid zijner manschappen zal vernemen. Alleen uit Frankrijk zijn een 50 tal uitgewekenen hem gevolgd.

— De geheele geestelijkheid van de Santa Casa te Loretto is door den paus in den grooten ban gedaan. Hoewel de bisschop bij de mededeeling van dit besluit alleen schreef dat de redenen zoowel hem als het publiek genoeg bekend zijn, is het vrij waarschijnlijk, dat dit is geschied ten gevolge van de plegtige ontvangst welke aan Koning Victor Emanuel te Loretto van de zijde der geestelijkheid is ten deel gevallen.

— De hertog van Malakoff zal als gouv.-generaal van Algerie, de meest uitgestrekte volmagt en een inkomen van minstens 500,000 fr. hebben. Aan graaf Walewski zal de som van 600,000 fr. tot aankoop van meubilair voor zijn ministerie worden toegestaan, waarin niets overdrevens ligt, aangezien de heer Fould nog niets voor dat meubilair in het Louvre had uitgegeven. Eindelijk zegt men dat de heer Stourm als algemeen postdirecteur, door den heer Pelletier, voormalig secretaris-generaal bij het ministerie van staat zal worden vervangen.

— Men verneemt van gewoonlijk welonderrigte zijde, dat bijna alle prefecten reeds hebben geantwoord op de vraag, uitgedrukt in eene circulaire van den minister van binnenl. zaken, *ad interim*, namelijk in hoever het wenschelijk zou wezen het wetgevend ligchaam in de tegenwoordige omstandigheden te ontbinden. De rapporten voor 1 die uit het zuiden moeten van dien aard zijn, dat het vrij waarschijnlijk is dat men niet tot dien maatregel zal overgaan. Dit moet trouwens ook het oordeel wezen van den heer de Morny, die, gelijk men weet, den keizer naar Compiegne heeft vergezeld, en van wiens invloed men weinig goeds voor de gevolgen van het nieuwe decreet verwacht. Gelukkig dat zijn invloed waarschijnlijk min of meer zal worden geneutraliseerd door de heeren Walewski en de Chasseloup Laubat, die in de laatste dagen verscheidene malen bij den keizer zijn toegelaten.

— Van officiele zijde wordt het gerucht tegengesproken, volgens hetwelk de senaat en het wetgevend ligchaam voor het einde dezes jaars zouden worden bijeengeroepen. Intusschen is er wel degelijk sprake om den senaat tegen den 2den Dec. buitengewoon bijeen te roepen, ten einde de senatus consulten vast te stellen, die uit het decreet van 24 dezer moeten voortvloeijen.

— Brieven uit Londen melden, dat niettegenstaande men daar de aftreding van den heer de Persigny betreurt, de benoeming van den heer Flahaut de la Billarderie tot diens opvolger, een gunstigen indruk heeft gemaakt. De nieuwe gezant, die 77 jaren telt, is dezelfde van wien Talleyrand zeide: „Hij is een oude coquette en zijne vrouw eene oude intriguante."

— Op den 28sten Nov. is aan den generaal de Goyon het bevel toegezonden Orvieto te bezetten. Dit besluit is genomen ten gevolge eener kennisgeving van den heer de Grammont, dat de kardinaal Antonelli hem had medegedeeld, dat de pauselijke tirailleurs daarheen zouden vertrekken, maar dat hun getal niet voldoende is om die taak naar behooren te vervullen.

— De brief van den prins Lucien Murat, waarvan den 28sten Nov. is gesproken, wordt niet alleen door de *Patrie* en de *Pays* medegedeeld, maar is zelf afzonderlijk gedrukt bij duizendtallen verspreid. De prins heeft maatregelen genomen om hetzelfde tegelijkertijd te Napels te doen plaats hebben.

— Op den 28sten Nov. hebben de poolsche uitgewekenen, die alhier verblijf houden, den 30sten verjaardag van het begin der poolsche omwenteling op plegtige wijze herdacht. De heer Walewski had mede eene uitnoodiging ontvangen, maar heeft zich verontschuldigd wegens veelvuldige bezigheden. Voorts waren ook eenige Hongaren aanwezig. De prins A. Czartoriski heeft bij die gelegenheid eene redevoering uitgesproken.

— Het is u bekend, dat de firman, waarbij de turksche leening is goedgekeurd, door den turkschen gezant aan den heer Mirès, als vertegenwoordiger van hen, die deze leening gesloten hebben, is ter hand gesteld. Nu deze zaak haar bepaald beslag heeft verkregen, onderhoudt men zich over de partijen, die daarbij belang hebben. In de eerste plaats noemt men de bank van Turkije te Londen, die met een gedeelte der leening zal belast worden. Een ander deel is beschikbaar voor Holland en Belgie, verder een gedeelte voor Duitschland, terwijl het restant, ten bedrage van ongeveer 60 millioen, door de fransche kapitalisten kan genomen worden. Wat vooral het cijfer voor de fransche markt zoo beperkt maakt, spruit daaruit voort, dat de bankiers te Konstantinopel een zeer groot gedeelte vragen.

Het internationale comité, welks bestemming is om te Konstantinopel de inteekenaars voor de leening te vertegenwoordigen, is reeds benoemd. De laatste berigten uit Konstantinopel geven de volgende namen op: De markies de Ploenc, inspecteur der financien, thans met eene zending naar Konstantinopel belast en wel om bij het ottomaansche gouvernement het budget te regelen; David Glaviny, de belangrijkste bankier uit het Oosten; de heer Hanson, bankier te Konstantinopel, vader van den regent der engelsche bank; de heer Artaud, van het huis Artaud, Court & Co., van Konstantinopel.

De namen der leden van het comité, te Parijs en te Londen residerende, worden nog niet genoemd, aangezien zij nog vooraf aan de goedkeuring van den sultan onderworpen zijn.

Dit comité is het eerste, hetwelk gevormd is om de kapitalisten te vertegenwoordigen die bij de leeningen belang hebben; en het is een gelukkig incident voor het ottomaansche gouvernement zoowel als voor de houders van obligatien, want uit deze vereeniging met de kapitalisten van Europa zal eene merkbare verbetering ontstaan, die een overwegenden invloed zal uitoefenen op het toekomstige lot van het groote oostersche rijk.

— Op den 28sten Nov. is te Parijs een rapport van den vice-admiraal le Barbier de Tinan ontvangen, betrekkelijk het gebeurde met het sardinische fregat *Adelaide*, waarop door het fransche eskader is geschoten, toen het de kust van Sicilie wilde naderen, waaruit eene geringe avarij aan dat schip is veroorzaakt. Men verzekerde heden, dat de heer de Chasseloup Laubat reeds bevel heeft ontvangen, om den vice-admiraal uit naam des keizers te danken voor de bezadigdheid, door hem in dezen aan den dag gelegd.

— De regering is steeds voornemens, om een 4de bat. te voegen bij de verschillende regementen van het leger, waardoor de bij dit leger in werkelijke dienst zijnde kaders voor 80,000 man zullen worden ingerigt. Voorts zullen de bataillons jagers van 20 op 30 worden gebragt en de sterkte dezer bataillons van 800 op 1000 man.

— De opbrengst van den Pieterspenning blijft in Frankrijk gering in weerwil der veelvuldige aansporingen, en der behendige middelen, aangewend om geld te lokken. Een kruidenier te Tours b. v. heeft in het dagblad *Indre et Loire* aangekondigd, dat hij 10 pCt. van zijne winst op den verkoop van zijne zoogenaamde St. Pieters Chocolaad, aan den paus afstaat.

— Frankrijk heeft thans 9270 mijlen spoorwegen in exploitatie, 296 mijlen zijn reeds in 1860 voor de circulatie geopend en voor 1 Jan e. k. zal dit nog met 294 mijlen het geval zijn.

— De dagbladen maken melding van eene oproerige beweging in het noordelijk gedeelte van Viterbo, hetwelk tot het erfgoed van St. Petrus behoort. De zaak zal wel niet onder de minder beduidende feiten kunnen gerekend worden, want de pauselijke gouverneur is bij die gelegenheid gedood, terwijl een zeker aantal gensdarmes gevangen genomen en anderen naar Toscane gevlugt zijn. Het gouvernement aldaar heeft hen naar Perugia gedirigeerd, vanwaar zij naar de fransche autoriteiten in Viterbo zullen worden gezonden.

— Naar men van ter zijde verneemt, zijn onderscheidene leden van het wetgevend ligchaam overeengekomen om bij den keizer er op aan te dringen, dat bij de behandeling der staatsbegrooting niet meer over een hoofdstuk in zijn geheel, maar eerst over de onderdeelen gestemd worde; zij zullen hun vertoog dienaangaande gronden op de omstandigheid, dat zij menigmaal, ten gevolge der indiening van amendementen of wegens andere redenen, zich verpligt hebben gezien een geheel hoofdstuk af te stemmen, terwijl hunne afkeurende stem slechts eene enkele paragraaf, soms een enkel artikel betrof.

— Men verneemt, dat de heer de Chasseloup Laubat, reeds een crediet van 50 millioen francs, ten behoeve van zijn departement, heeft aangevraagd.

— De minister Fould heeft bij het verlaten van zijn ministerie aan alle ambtenaren eene gratificatie verleend van 100 fr. per 1000 fr. bezoldiging.

— De graaf de Flahaut, die tot gezant te Londen is benoemd, heeft den ouderdom van 75 jaren reeds bereikt.

— In den *Moniteur* is een berigt geplaatst nopens Algerie, hetwelk allen twijfel wegneemt omtrent de toekomst der kolonie, welke, volgens velen, zou behooren te worden gebragt onder het onmiddelijke beheer van den minister van oorlog. Het blijkt nu, dat de administratie van Algerie, onder het bestuur van den maarschalk Pélissier, geheel *onafhankelijk* zal zijn van de parijssche bureaucratie. De maarschalk zal volkomen de plaatsvervanger zijn van den keizer, en zijne instructien regtstreeks van het hoofd van den staat ontvangen.

— Naar men zegt, zal het eerste gedeelte van de lang verwachte gedenkschriften van den prins Jerome in het begin van het volgende jaar het licht zien.

— De minister van buitenlandsche zaken van Frans II heeft aan de vertegenwoordigers van dien vorst bij de groote Europesche mogendheden eene circulaire gezonden, waarin, met bijzondere bitterheid wordt gewag gemaakt van de omstandigheid, dat de gebeurtenissen in Italie door die mogendheden lijdelijk zijn toegezien. Alleen de keizer der Franschen, zegt de minister, maakt daarop eene uitzondering; hij toch gaf het voorbeeld, de algemeene apathie te willen laten varen, zoodat Engeland zelfs zoo ver ging, den keizer die handelwijze te durven verwijten. De minister verklaart voorts, dat de koning in de laatste plaats hoopte, dat de bijeenkomst te Warschau zou leiden tot een Europesch congres, dat alleen een einde zou hebben kunnen maken aan de gewelddadigheden, waaraan de koning bloot staat. Hoewel nu in deze verwachting te leur gesteld, worden de gezanten van koning Frans uitgenoodigd, op het houden van een congres bij de kabinetten aan te dringen, en mogt dit geen ingang vinden, alsdan bepaaldelijk de bedoeling dier kabinetten te vragen, ten aanzien van de laatste en dreigende crisis, waarin de monarchie verkeert.

Aangaande den moord gepleegd op den heer Poinsot verneemt men de volgende bijzonderheden. De heer Poinsot, president van het keizerlijk hof, was op de terugreis van Champagne, waar bij uitgestrekte goederen bezit. In den afgeloopen nacht was hij te Troyes in een ledigen waggon der eerste klasse gestapt. Een persoon heeft eenige oogenblikken na hem in denzelfden waggon plaats genomen en heeft dien aan een volgend station verlaten, zonder dat zijn vertrek tot eenig kwaad vermoeden aanleiding gaf. Dit is het resumé der in omloop zijnde geruchten, want hoewel de justitie hare nasporingen voortzet, zijn tot nog toe geene bijzonderheden bekend aangaande de omstandigheden die den moord voorafgegaan, vergezeld of gevolgd hebben. Men wil evenwel weten, dat de moord alleen heeft plaats gehad, om een diefstal te bedekken. Toen een beambte van den Ooster-spoorweg heden morgen den waggon opende om den reizigers hun billet af te vragen, vond hij den Heer Poinsot in zijn bloed badende op den grond liggen. Dadelijk werd de policie en de familie geroepen. De procureur-generaal en de procureur des keizers, de prefect van policie en al de chefs der policie en veiligheid hebben zich onmiddelijk naar het Straatsburger spoorweg station begeven om hunne nasporingen te beginnen.

DUITSCHLAND.

— Op den 27 Nov. overleed te Berlijn de bekende schrijver Ludwig Rellstab, die gedurende 33 jaren als redacteur is verbonden geweest aan de *Vossische Zeitung*.

— De proefnemingen met geschut van nieuwe constructie worden ijverig voortgezet. Een groot aantal officieren van de artillerie uit de verschillende staten van Duitschland woont die geregeld bij. Onder deze laatsten bevindt zich een oostenrijksch hoofdofficier der artillerie.

— In al de geschut-gieterijen onzer regering heerscht tegenwoordig eene buitengewone bedrijvigheid. Eene der voornaamste oorzaken daarvan is de groote menigte geschut, van nieuwe constructie, welke gevorderd wordt om te voldoen aan de aanvragen, gedaan door verschillende duitsche staten. Deze zullen, volgens eene vroeger gesloten overeenkomst, bijna allen van geschut met getrokken ziel door onze regering worden voorzien. Er is van zekere zijde twijfel geopperd of onze regering wel in staat zal zijn om aan al de vorderingen te voldoen. Van eene goed onderrigte zijde wordt verzekerd, dat de arsenalen reeds zoodanig van geschut naar de nieuwere constructie, voor de behoefte van ons leger en onze vestingen zijn voorzien, dat met zekerheid kan worden gezegd, dat weldra het gansche bondsleger op die wijze zal zijn gewapend.

— De heer von Bach, thans gezant bij het pauselijke hof, zal van daar teruggeroepen worden. Ten einde daaraan een meer behagelijken glimp te geven, geschiedt dit op zijn verzoek. Deze terugroeping mag beschouwd worden als de voorbode van eene veranderde staatkunde jegens den pauselijken stoel, van welke het eerste gevolg zal zijn eene wijziging van het concordaat.

— Volgens mededeelingen uit Jassy ontvangen, heeft Vorst Alexander Jan I den metropolitaan van Jassy in hechtenis doen nemen. Er heerscht in Moldavie en Wallachye eene groote verbittering tegen de geestelijkheid. Men wil daar de kloosters tot krankzinnigen-gestichten en andere openbare inrigtingen gebruiken; het voornemen bestaat om te Jassy eene universiteit te stichten. De regering heeft te Turyn om sardinische professoren gevraagd, waarop de minister van openbaar onderwijs aldaar gunstig geantwoord heeft. Deze toenadering der Donau-vorstendomen tot Sardinie, zal, uit een staatkundig oogpunt beschouwd, niet zonder gevolgen blijven en de beweging ten gunste der italiaansche eenheid in de hand werken.

ITALIE.

De *Nationalités* van Turijn bevat de volgende proclamatie van Garibaldi:

„Italie en Victor Emanuel! In geen geval moeten de Italianen van dit programma afwijken. Victor Emanuel is de enige onmisbare man in Italie, rondom wien zich alle mannen van ons schiereiland moeten scharen. Het doet er niet toe of de eerste minister zich Cavour of Cattaneo noemt, (de laatste is verkiesselijker), doch wat ik hoop en wat alle Italianen met aandrang moeten eischen is, dat op den 5 Maart 1861, Victor Emanuel aan het hoofd staat van een leger van 500.000 man.

28 November 1860. GARIBALDI.

— In Napels schijnt niet de geheele geestelijkheid tot de tegenstanders der nieuwe regering te behooren. Althans wordt in een brief uit Napels in den *Constitutionnel* opgenomen, gezegd, dat den vorigen dag eene schare van wel honderd priesters met de italiaansche vlag en onder den kreet: Leve Victor Emanuel! door de voornaamste straten der hoofdstad getrokken was. De bisschop van Ischia heeft zich dezer dagen openlijk voor koning Victor Emanuel verklaard.

— De laatstelijk uit Gaëta ontvangen berigten melden, dat de sardinische genie al hare kracht tegen den Monte Secco zal rigten; wanneer men zich van dit punt zal hebben meester gemaakt, zal op dezen bergrug batterijen van geschut met getrokken loop worden opgeworpen, waarna men een vreeselijk vuur tegen de vesting denkt te openen. De Monte-Secco ligt op 500 el afstand van den buiten ringmuur; de Napolitanen hebben er zich op krachtige wijze versterkt. Men berekent dat er drie maanden zullen noodig zijn, om zich van dit punt meester te maken en er batterijen op te werpen; derhalve zal het vuur der sardinische artillerie eerst in het aanstaande voorjaar op krachtige wijze kunnen werken. Intusschen zullen op verder gelegen punten eenige batterijen worden opgeworpen, om de vesting onmiddellijk te beschieten; binnen drie weken zullen de daartoe benoodigde werken gereed zijn. De verdedigers van hunnen kant zitten ook niet stil. De koning van Napels heeft nog 16,000 man onder zijne bevelen; de verschillende vestingwerken zijn met acht à negen honderd vuurmonden gewapend, de stad is goed van levensmiddelen voorzien. Generaal Bosco, die den 20sten Nov. is aangekomen, heeft het bevel over de infanterie aanvaard. Terwijl de dagbladen uit Turijn en Napels melden, dat koning Frans II zich weldra naar Rome zal begeven, doen de onmiddelijk uit Gaëta ontvangen berigten het tegendeel verwachten.

— De bezetting van Gaëta heeft een uitval gedaan om zich meester te maken van de stellingen, door de Sardiniers in de voorsteden bezet. Zij werd terug geworpen en heeft zware verliezen geleden.

DE MOORDTOONEELEN TE DAMASCUS.

Een reiziger op wiens waarheidsliefde wij ten volle mogen vertrouwen en die juist uit Syrie is teruggekeerd, verklaart dat de wonderbare ontkoming van de Joden aan de moordtooneelen te Damascus hoofdzakelijk aan de volgende omstandigheid is te danken:

„Na de vermoording der Christenen beraadslaagden de fanatieke dweepers over eenen aanval op de Joden. Toen dat onderwerp werd besproken, verzette zich een met de Joden bevriende Sheik, die aller achting geniet, tegen het nemen van dien gruwelijken maatregel. Het gepeupel liet zich voor een oogenblik overreden, doch den volgenden avond hervatten zij hunne beraadslagingen. Nogmaals gelukte het den Sheik hen uiteen te doen gaan.

De derde keer besloten echter de moordenaars om de Joden omtebrengen, van welk plan zij niet meer waren aftebrengen. De Sheik, ziende dat tegenstand hier nutteloos was, hield zich alsof hij in het genomen besluit berustte en eischte alleen dat men zich zoude verzekeren of de voorgestelde aanval met den wil van God strookte. Hij stelde diensvolgens voor om een geladen pistool, waarmede een der moordenaars was gewapend, afteschieten. Ging het vuurwapen in eens af zonder te weigeren, dan hechtte de Godheid zijne goedkeuring aan het plan; greep het tegenovergestelde plaats, dan moest dit worden beschouwd als eene afkeuring van God. Zoo gezegd, zoo gedaan. Gelukkig voor de Hebreeuwen weigerde het pistool, waarop het gepeupel nogmaals uiteen ging. Intusschen kwam er hulp opdagen, zoodat aan de onmenschen de kans werd benomen om hun bloeddorstig doel ten uitvoer te brengen, zoo zij misschien en wel waarschijnlijk nogmaals daartoe lust hadden gekregen. (*Joodsche Chronicle.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Naam van het Schip.*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Jan. 31	Nederl.	Sophia Kon. d. Ned.	L. Klein.	392	Samarang.	25 Jan.	geen	Soerabaija.	Schimmelpenninck & Co.
„ —	„	Wilhelmina Helena.	H. A. Tholen.	190	Bezoekie.	29 „	„	„	de Vos.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Febr. 1	Nederl. Ind.	St. Kraton.	A. van Nijvenheim.	Bez. over Pas. en Probol.
„ —	Nederl.	Maria Adriana.	S. van der Held.	Nederland over Pasoeroean.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Ridderkerk.	H. Teerlink.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Vier Gebroeders.	Bonk.	„	„ „ „ „
„	Australie.	Jochems.	„	„ „ „ „
„	Helmers.	A. Messen.	Te Koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	Watergeus.	H. R. Giezen.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Kaap Hoorn.	L. J. Dik.	„	„ „ „ „ „
„	Prins van Oranje.	Hensing.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Wilhelmina.	Ihnin.	In reparatie.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Marianne.	Gronbeck.	Rio Janeiro.	„ „ „
Engelsche	Annie Archibald.	John Furney.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Elisabeth.	H. A. Harms.	Nederland.	„ „ „ „ „ „
„	Brouwershaven.	P. Janzen.	„	„ „ „ „ „ „
Hamburgsche	Joachim Cristiaan.	Holm.	In lossing.	Fraser Eaton & Co.
Breem.	Cappella.	Lange.	„	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel	In reparatie.	„ „ „ „ „
Hamburgsche	Amazone.	Riese.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
„	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	„	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Magdalena.	J. Kooy.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Ottolina.	Eeleman.	„	„ „ „ „
„	Maria Agnes.	van Deursem.	Amsterdam.	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Broekman & Co.
„	Stately.	Wicherley.	China.	Mc Lennan & Co.
Zweedsche	Catharina.	Olssen.	Onbepaald.	„ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 1sten Februarij 1861.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Adriana*, gezagv. S. VAN DER HELD.

2002,67 pic. suiker, 1715 pic. tabak, FRASER EATON & Co; 617 pic. rijst, P. KERVEL & Co; 1000 pic. tin, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Admiraal Tromp*, gezagv. J. VAN TURBERGEN.

6002,34 pic. suiker, 3000 pees koffij-zakken, N. H. M.

Naar Ternate per het Ned. Ind. schip *Pictura*, gezagv. K. N. LEONARDT 12,000 pic. steenkolen, W. CORES DE VRIES; 300 kelders arak, B. VAN DER ZWAAN.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16¼ @ ƒ 16½.—
KOFFIJ ƒ 34½.—
RIJST (CARGA) ƒ 135 @ ƒ 155.—
ID. (WITTE) ƒ 175 @ ƒ 185.
ARAK ƒ 50.—
ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9½.—
WISSELKOERS ƒ 102%.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 3den Februarij 1861.
's Ochtends te half negen ure.
DOOPSBEDIENING.
Ds. MOUNIER.

Maandag den 4den Februarij 1861.
's Avonds te half zeven ure.
Zendings-bidstond.
Nederduitsch en Maleisch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag 3den Februarij 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.